

Rekabet Kurumu Başkanlığından,
REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2008-4-113 (Muafiyet)
Karar Sayısı : 09-33/733-171
Karar Tarihi : 15.7.2009

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

10 Başkan : Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI (Başkan V.)
Üyeler : Mehmet Akif ERSİN, Doç. Dr. Mustafa ATEŞ, İsmail Hakkı
KARAKELLE, Doç. Dr. Cevdet İlhan GÜNAY, Murat
ÇETİNKAYA

B. RAPORTÖRLER : Kerem TOMUR, Gülçin DERE

**C. BİLDİRİMDE
BULUNAN** : Türkiye Garanti Bankası A.Ş.

20 **D. TARAFLAR** : - Türkiye Garanti Bankası A.Ş.
Levent Nispetiye Mah. Aytar Cad. No: 2, 34340
Beşiktaş/İstanbul
- Migros Ticaret A.Ş.
Turgut Özal Cd. No: 12 34758 Ataşehir/İstanbul

30 **E. DOSYA KONUSU:** Türkiye Garanti Bankası A.Ş. (Garanti) ve Migros
Ticaret A.Ş. (Migros) arasında 3.4.2009 tarihinde imzalanan “Kredi Kartı
İşbirliği Sözleşmesi” ve bu Sözleşmenin ayrılmaz bir parçasını teşkil eden
“Niyet Sözleşmesi”ne menfi tespit belgesi verilmesi veya muafiyet
tanınması talebi.

F. DOSYA EVRELERİ: Kurum kayıtlarına en son 2.6.2009 tarih ve 3848 sayı ile
giren başvuru üzerine düzenlenen 9.7.2009 tarih ve 2009-4-113/MM-09-KT sayılı
Menfi Tespit/Muafiyet Ön İnceleme Raporu 10.7.2009 tarih ve REK.0.08.00.00-
130/228 sayılı Başkanlık önergesi ile 09-33 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek
karara bağlanmıştır.

40 **G. RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ:** İlgili Raporda, 4054 sayılı Kanun'un 4.
maddesine aykırı hükümleri nedeniyle menfi tespit belgesi verilemeyen bildirim
konusu Sözleşmelerin 2002/2 sayılı Tebliğ kapsamında grup muafiyetinden
yararlandığı görüşüne yer verilmiştir.

H. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

H.1. İlgili Pazar

50 H.1.1. Ürün Pazarı

Dosya mevcudu bilgiler çerçevesinde, ilgili ürün pazarları, “bankalar ya da tüketici finansmanı şirketleri tarafından pazarlanan, ileriki bir tarihte ödeme ya da taksitle alışveriş ve tüketici finansmanı olanağı sağlayan ve belirli işyerlerinde geçerli olan tüketici finansmanına yönelik kredi kartları pazarı” hızlı tüketim malları perakendeciliği pazarı” olarak tespit edilmiştir.

H.1.2. Coğrafi Pazar

60 Kredi kartları ile alışveriş imkânı sunan üye işyerlerinin tüm Türkiye’de neredeyse homojen bir yapıda dağılması, Migros’un işlettiği Tansaş, Şok, Migros, 5M, Makro Center isimli marketlerin de yine aynı şekilde Türkiye genelinde faaliyet göstermesi ve bunlarla bağlantılı olarak ödül kazanma-kullanma imkânlarının Türkiye içerisinde veya Türkiye başlangıçlı olarak sunulması dikkate alındığında, ilgili coğrafi pazar “Türkiye” olarak tespit edilmiştir.

H.2. Yapılan Tespitler ve Hukuki Değerlendirme

H.2.1. Bildirime Konu Sözleşme

70 Bildirim Formu’nda yer verilen bilgilere göre, inceleme konusu “Kredi Kartı İşbirliği Sözleşmesi” ve bu Sözleşme’nin ayrılmaz bir parçasını teşkil eden “Niyet Sözleşmesi” ile bankacılık sektöründe faaliyet gösteren Garanti ve perakendecilik alanında faaliyet gösteren Migros, bir yandan Migros mağazalarında uygulanan mağaza sadakat kartı uygulaması niteliğindeki “Migros Club Kart” özelliklerini, diğer taraftan da Garanti tarafından uygulanmakta olan “Bonus Kredi Kartı” özelliklerini taşıyan ve taraflarca hâlihazırda uygulanmakta olan kart programlarını “Money Kredi Kartı Programı” adı altında birleştirerek yeni bir sadakat programı uygulaması başlatmayı amaçlamaktadır.

80 Sözleşmelerin imzalanması ile birlikte taraflar; diğer tarafın gerçekleştirmekte olduğu ana faaliyetlerine hiç bir şekilde müdahale etmeksizin, yeni bir marka yaratmayı, mevcut müşterilerinin sadakatini artırmayı, yeni müşteriler edinmeyi, yeni müşterilere ilişkin sadakat oluşturmayı ve satışlarını artırmayı amaçlamışlardır.

Söz konusu işbirliği programı, Migros veya Garanti müşterilerinin talep etmeleri durumunda Garanti’den temin edecekleri Money markasını taşıyan kredi kartını kullanarak, marketlerde (Migros tarafından işletilen/işletilecek olan Tansaş, Migros, Şok, 5M ve Macrocenter mağazaları ile www. kangurum.com.tr içerisinde yer alan Migros Sanal Market’in yanı sıra, Migros’un Sözleşme süresince sahip olacağı/işleteceği diğer market ve süper marketler) yapmış oldukları harcamalar karşılığında Money’in yanı sıra sürpriz indirimler, marketler dışında yapmış oldukları harcamalarda ise Bonus kazanacakları bir düzenlemeyi öngörmektedir.

09-33/733-171

90 Kazanılan Money'ler sadece Marketlerde kullanılabilirken, Bonuslar hem marketlerde hem de Garanti'nin ve Garanti'nin lisans verdiği diğer "Üye İşyeri Anlaşması Yapan Bankaların Bonus Kredi Kartı Programı" kapsamında anlaşma yaptığı diğer üye işyerlerinde kullanılacaktır.

Bununla birlikte Migros, kendisi tarafından uygulanmakta olan Migros Club Kart uygulamasını, Garanti ise Bonus Kredi Kartı Program uygulamasını, anılan programlara ilişkin Sözleşmelerle getirilen bir düzenlemeye tabi olmaksızın, kendi belirledikleri/belirleyecekleri uygulama kuralları çerçevesinde serbestçe sürdürmeye devam edebileceklerdir.

100 Taraflar, Sözleşme kapsamındaki işbirliği programını, başta Migros Club Kart sahipleri olmak üzere market müşterilerine duyurmak, sunmak ve program süresince cazip kılmak ve Money kredi kartı sayısının artırılmasını sağlamak için azami çabayı sarf edeceklerdir. Money'e ilişkin kampanya duyurusunda Migros; tüm marketlerde kampanyaya ilişkin görselleri, görünürlüğün yüksek olduğu yerlerde bulunduracaktır. Migros; tüm market kasalarında; Money'e ilişkin kampanya ve tanıtım materyallerini ücretsiz olarak sergileyecektir. Migros tarafından "ekspres" kasalara "contactless" cihazları kurulacak olup ekipman maliyeti Banka tarafından karşılanacaktır.

110 Migros; Migros Club Kart'larına yapacağı her türlü promosyon, kampanya ve pazarlama aktivitesini birebir Money'e de uygulayacaktır. Banka da Bonus kredi kartlarına yapacağı her türlü promosyon, kampanya ve pazarlama aktivitesini birebir Money'e de uygulayacaktır.

120 Bonus programına dâhil bir kart olması öngörülen Money'in, Standart, Gold ve Platinum olmak üzere 3 türde düzenlenmesi, yeni bir marka ve kart görseline sahip olması, temassız kart özelliğine sahip olması, kart üzerinde Bonus sadakat programının yer alması, Migros formatlarında minimum Migros Club Kart özelliklerine sahip olması (ancak Migros'un dâhil olduğu diğer sadakat programlarındaki koşullardan yararlandırma yükümlülüğü bulunmayacaktır), ayrıca Migros formatlarına özel bir ödül programının kullanılması ve Bonus Kredi Kartı Üye İşyerlerinde taksitli işlem yapabilme ve Bonus kazanma, kullanma özelliklerine sahip olması öngörülmektedir.

İşbirliği anlaşması ile yeni çıkarılacak Money kredi kartının avantajları sayesinde Migros marketlerine daha çok müşteri çekilmesi ve hem mevcut hem de yeni müşterilerin harcamalarından bu özel kartın alacağı payın artırılması amaçlanmaktadır. Bu şekilde her iki taraf da kendi rakiplerine karşı bir rekabet üstünlüğü elde etmeyi hedeflemektedir.

H.2.2. Değerlendirme

H.2.2.1. Sözleşme Hükümlerinin İncelenmesi

130 Kredi Kartı İşbirliği Sözleşmesi'nin "Migros Club Kart Uygulamasının Migros Tarafından Sürdürülmesi" başlıklı 3.1. maddesinde; "*Migros, halihazırda devam eden Migros Club Kart uygulamasını kendi takdirine bağlı olarak sürdürecektir. Ancak Migros, bu hakkını kullanırken, Money Kredi Kartının satışı ve kullanımını*

cazip olmaktan çıkartmayacak, Money Kredi Kartına ve bu işbirliğinin tümüne zarar verecek sonuçlar doğuracak şekilde hareket etmeyecektir. Migros Club Kart uygulaması kapsamında Migros tarafından verilen avantajlara dair esaslı değişikliklerle ilgili olarak Migros, Banka'ya önceden bilgi verecektir.

140 Migros; Migros Club Kart'larına yapacağı her türlü promosyon, kampanya ve pazarlama aktivitesini birebir Money Kredi Kart'ına da uygulayacaktır. Banka da Bonus Kredi Kartlarına yapacağı her türlü promosyon, kampanya ve pazarlama aktivitesini birebir Money Kredi Kart'ına da uygulayacaktır.

Migros, Money Kredi Kartının Marketlerde her zaman en avantajlı kredi kartı ve kredi kartı programı olarak yer almasını sağlayacaktır." şeklinde düzenlemeye yer verilmiştir.

150 Buna göre, Migros veya Garanti müşterileri Money markasını taşıyan kredi kartını kullanarak, Marketlerde yapmış oldukları harcamalar karşılığında Money'in yanı sıra sürpriz indirimler, Marketler dışında yapmış oldukları harcamalarda ise Bonus kazanacaklar, kazanılan Money'ler sadece marketlerde kullanılabilirken, Bonuslar hem marketlerde hem de Garanti'nin ve Garanti'nin lisans verdiği diğer Üye İşyeri Anlaşması Yapan Bankaların Bonus Kredi Kartı Programı kapsamında anlaşma yaptığı diğer üye işyerlerinde kullanılacaktır.

160 Kredi Kartı İşbirliği Sözleşmesi'nde, "Data; başvuru formu/talep formu ile Money Kredi Kartı talebi alınmış ve/veya Banka ile Migros'a paylaşım ve işleme konularında yetki ve muvafakat vermiş müşterilerin bilgisi" olarak tanımlanmış olup, "Gizlilik ve Üye Bilgilerinin Korunması" başlıklı 9. Bölümünde gizli bilgiler, Migros ve Banka'nın birbirlerine ilettikleri Sözleşme hükümleri, kart hamillerine/müşterilere ait isim, adres, irtibat bilgileri, kazanılan ve kullanılan ödüller de dâhil olmak üzere bunlara ilişkin bilgiler olarak tanımlanmıştır. Gizli Bilginin Korunması başlıklı 9.2. maddesinde; "İşbu Sözleşmede belirtilen haller hariç olmak üzere, Migros ve Banka işbu Sözleşme kapsamında belirtilen Gizli Bilgileri (Banka'nın iştiraklerinden Money Kredi Kartı operasyonunu sağlayan GÖSAŞ, Garanti Bilişim Teknolojisi ve Tic. T.A.Ş., ve Migros'un iştiraki Sanal Merkez T.A.Ş. ile tarafların kendi çalışanları, ifa yardımcıları ve hizmet sağlayıcıları (gönderi, çağrı merkezi, veritabanı vb. hizmetleri firmaları) hariç olmak üzere) herhangi bir üçüncü kişiye açıklamayacak, kullanmayacak, satmayacak, devretmeyecek, yayınlamayacak, göstermeyecek ya da bir başka şekilde üçüncü kişilere açık bulundurmayacaktır." düzenlemesine yer verilmiştir. Diğer taraftan, "Niyet Sözleşmesi"nde "Migros Club Datası"na ilişkin hükümler düzenlenmiş olup, "Migros Club Datası"nın, Migros'un Ana Sözleşmenin imzası öncesindeki ve sonrasında Migros Club Kart sahibi olan/olacak olan ve Migros tarafından Bankaya iletilen Migros müşterilerine ait bilgileri ifade ettiği, bu "data"nın Garanti ile ortak işbirliği kapsamında çıkarılacak Money Kredi Kartı kapsamında kullanılacağı ve bu kapsam dışında Banka'nın "Migros Club Datası"nın kullanamayacağı hükme bağlanmıştır. Niyet Sözleşmesi'nin 3.5 maddesinde; "Migros Sadakat Programlarına ilişkin hükümler" başlığı altında ise; "Migros, Ana Sözleşme yürürlük tarihi öncesinde 3. şahıslar ile imzalamış olduğu sözleşmeler uyarınca yürütmekte olduğu sadakat programlarına dair işbirliklerini yenilemeyecek, uzatmayacak ve süresinde sona erdirecektir. Bu süre her

halükarda, 31.12.2009 tarihini geçmeyecektir.” düzenlemesine yer verilmiştir. Ayrıca, aynı Sözleşme'nin “Son Hüküm” (4.1) başlığı altında, Migros'un; 180 Sözleşme süresince, Ana Sözleşmede tanımı yapılan “Data”yı, başkaca banka, Kart Çıkaran Kuruluş veya Sadakat Programı Yöneticisi dâhil olmak üzere, kanunen yetkili kılınan merciler dışında başkaca üçüncü bir kişiye vermeyeceğine yönelik düzenlemeye yer verilmiştir.

İşbirliği Sözleşmesi, bazı rekabet yasaklarını da içermektedir. Bu yasaklara ilişkin düzenlemeler aşağıda sıralanmaktadır:

Kredi Kartı İşbirliği Sözleşmesi'nin “Money Kredi Kartının Banka Tarafından Çıkartılması” başlıklı 3. maddesinin;

- 3 numaralı alt başlığında; “Banka, Marka'nın adına tescilini takiben 15 gün içerisinde devir işlemlerini başlatmayı ve söz konusu markaları bila bedel Migros'a devretmeyi kabul ve taahhüt eder... Migros; kendisinin Markaya ilişkin her tür kullanım ve diğer kanuni hakları saklı kalmak kaydıyla, Bankaya Marka İhissari Lisans Sözleşmesi ile Marka için bila bedel ihissari kullanım hakkı tanımayı taahhüt eder... Taraflar işbu Sözleşme ile Bankaya, Marka'nın kullanımı amacı ile Migros'un Markaya ilişkin her tür kullanım ve diğer kanuni hakları saklı kalmak kaydıyla, Bankaya Marka İhissari Lisans Sözleşmesi ile Marka için bila bedel ihissari kullanım hakkı tanımıştır.”

- 4 numaralı alt başlığında; “Banka, işbu Sözleşme geçerli olduğu sürece Markayı başka bir Perakendeciye, Migros ise, Banka'nın Money Kredi Kartı Programını kesintisiz olarak sürdürmesi koşuluyla, Sözleşme geçerli olduğu sürece Markayı başka bir banka, Kart Çıkaran Kuruluş ve Finansal Kuruluş ile Sadakat Programı Yöneticisi Kuruluşu kullandırmamayı kabul ve beyan eder. Migros; Sözleşme süresince Money Kredi Kartına sağlanan benzer nitelikteki avantajların kazandırılmasına yönelik olarak başkaca banka, Kart Çıkaran Kuruluş ve Finansal Kuruluşlarla ve sadakat programı yönetici kuruluşları ile sadakat programı uygulamasına girmemeyi kabul ve taahhüt eder.

Ancak; Migros'un, tüzel kişi müşterilerine veya onların temsilcilerine yönelik olarak, bir başka banka, Kart Çıkaran Kuruluş, Finansal Kuruluş ile Sadakat Programı Yöneticisi Kuruluş ile, Markayı kullandırmaksızın co-branded kredi kartı çıkartılmasına ilişkin sözleşme imzalaması bu hükme aykırılık teşkil etmeyecektir

210 Banka işbu Sözleşme Süresince, Money Kredi Kartına sağlanan benzer nitelikteki avantajların kazandırılmasına yönelik olarak gıda marketi işletmecileri ile Money Kredi Kartına benzer nitelikte bir co-branded kart çıkartmamayı kabul ve beyan eder. Banka'nın, tüzel kişi müşterilerine veya onların temsilcilerine yönelik olarak bir başka gıda marketi işletmecisi ile Markayı kullandırmaksızın co-branded kredi kartı çıkartmak üzere sözleşme imzalaması bu hükme aykırılık teşkil etmeyecektir.”

şeklindeki düzenleme ile taraflara rekabet etmeme yükümlülüğü getirildiği görülmektedir.

Bununla birlikte, Kredi Kartı İşbirliği Sözleşmesi'nin 5.2 maddesinde, “Sözleşme, ilk Money Kredi Kartının basım tarihinden itibaren 3 yıl süre ile (Sözleşme Süresi)

geçerli olacaktır. Sözleşme Süresi'nin sona ermesinden 6 ay öncesine kadar karşılıklı mutabakatla iki yıl daha uzatılabilecek olup, bu süre içerisinde uzatılmadığı takdirde Sözleşme Süresi sonunda kendiliğinden sona erecektir. Sözleşme'nin işbu Sözleşme hükümlerine uygun olarak herhangi bir şekilde sona ermesi ile derhal ve Sözleşme'nin sona ermesi ile aynı anda hüküm ifade etmek üzere; Banka, Money Kredi Kartı ve Money markası uzantısında sürdürdüğü diğer her tür etkinlik uygulamasını ve Migros'la olan işbirliği kapsamında Money Kredi Kartın mağazalarda sağlanan avantajlarını sona erdirecek, yeni Money Kredi Kartı vermeyecek ve mevcut Money Kredi Kartlarını yenilemeyecektir..."

230 hükmüne yer verilmiş olup, taraflar için öngörülen rekabet etmeme yükümlülüğünün sözleşme süresi ile sınırlandırıldığı ve sözleşme süresinin de beş yılı aşmadığı görülmektedir.

H.2.2.2. Menfi Tespit Değerlendirmesi

4054 sayılı Kanun'un uygulaması bakımından teşebbüs niteliğini haiz Garanti ile Migros dikey anlaşma niteliğinde olan bir Sözleşme ile tanımlanan ilgili pazarlarda etki doğuracak bir proje geliştirmektedir.

Kredi Kart İşbirliği Sözleşmesi'nin yukarıda yer verilen 3.3, 3.4, 3.6 ile Niyet Sözleşmesi'nin 3.5 ve 4.1 numaralı maddeleri, taraflara, sözleşmenin diğer

240 tarafının rakipleri ile anlaşma yapmama şartı getiren düzenlemeler içermektedir.

Bu neviden hükümleri ile teşebbüsler arası rekabeti sınırlayıcı anlaşma niteliğinde olan Sözleşme'ye, 4054 sayılı Kanun'un 4., 6. ve 7. maddelerine aykırı olmadığına dair bir menfi tespit belgesi verilmesi mümkün değildir.

H.2.2.3. Grup Muafiyeti Değerlendirmesi

2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği, mal veya hizmetlerin alımı, satımı veya yeniden satımı konulu dikey anlaşmaları kapsamakla birlikte, rakip teşebbüsler arasında yapılan dikey anlaşmalara uygulanmamaktadır. Rakip teşebbüsler ise Tebliğ'in tanım maddesinde, aynı

250 ürün pazarında faaliyette bulunan veya bulunma potansiyeline sahip sağlayıcılar olarak tanımlanmıştır.

İnceleme konusu işlemin tarafları olan Garanti ve Migros iki ayrı sektörde -genel olarak bankacılık hizmetleri ve organize perakendecilik- faaliyet gösteren ve karşılıklı olarak bu iki sektöre giriş ihtimali bulunmayan teşebbüslerdir. İşlemin niteliği de dikkate alındığında, dikey bir anlaşma olarak sınıflandırılması ve 2002/2 sayılı Tebliğ kapsamında kabul edilmesinin yerinde olacağı ortaya çıkmaktadır. Bu çerçevede öncelikle tarafların pazar paylarının -Tebliğ ile öngörülen ve muafiyetin uygulanma sınırını çizen- %40 oranını aşmadığının tespiti gerekmektedir.

260 Migros'un organize perakende sektörü pazarında 2008 yılı itibarıyla pazar payı %(...)dir. Bildirime konu işlemin diğer tarafı olan Garanti'nin 2007 yılı itibarıyla pazar payları kart cirosu bakımından %(...); kart sayısı bakımından %(...); pos sayısı bakımından %(...) ve pos cirosu bakımından ise %(...) olarak gerçekleşmiştir.

Dolayısıyla taraflarının % 40'lık pazar payı eşiğinin altında kaldıkları anlaşılan inceleme konusu işlemin 2002/2 sayılı Tebliğ kapsamında değerlendirilmesi uygun olacaktır:

270 Kredi Kartı İşbirliği Sözleşmesi'nin yukarıda yer verilen 3.3, 3.4, 3.6 maddeleri ile Niyet Sözleşmesi'nin 3.5 ve 4.1 numaralı maddeleri taraflara sözleşme konusu faaliyetle ilgili olarak sözleşme süresi boyunca (en fazla 5 yıl) karşılıklı rekabet etmeme yükümlülüğüne yer verilmiştir. 2002/2 sayılı Tebliğ'in 5. maddesinde, alıcıya getirilen rekabet etmeme yükümlülüğü 5 yıla kadar grup muafiyeti kapsamına alınmıştır.

Buna göre, bildiri yapılan Sözleşmelerin diğer hükümlerinin ilgili Tebliğ ile uyumlu olduğu da dikkate alındığında, inceleme konusu işlemin 2002/2 sayılı Tebliği kapsamında grup muafiyetinden yararlandığı kanaatine varılmıştır.

I. SONUÇ

Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre,

- 280 1. Türkiye Garanti Bankası A.Ş. ve Migros Ticaret A.Ş. arasında 3.4.2009 tarihinde imzalanan "Kredi Kartı İşbirliği Sözleşmesi" ve bu Sözleşme'nin ayrılmaz bir parçasını teşkil eden "Niyet Sözleşmesi"ne, 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesine aykırı hükümler içermesi nedeniyle, aynı Kanun'un 8. maddesi çerçevesinde menfi tespit belgesi verilemeyeceğine,
2. Bununla birlikte, söz konusu sözleşmelerin 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği kapsamında grup muafiyetinden yararlandığına OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.